

det ærede Medlem gav for, at han havde overvundet sine Betænkeligheder, forekom mig ganske vist mærkelig. Det var nemlig den, at naar den højtærede Minister var gaaet med, saa kunde det ærede Medlem og hans Parti ogsaa nok gaa med. Jeg forstaaer ikke, at den Omstændighed, at det ærede Medlem fra Svinninge (K. Pedersen) er flyttet fra sin Plads i Salen over til Ministerpladserne, i Virkeligheden kan være en fyldestgørende Grund for det ærede Medlem og hans Parti til at forandre Standpunkt, hvis der ikke ved Siden af det findes andre Grunde, som han ikke har nævnt.

Martin Hansen: Jeg ønsker kun at knytte nogle faa Ord til den ærede Ordførers (Niels Frederiksen) Bemærkninger. Da Lovforslaget var til første Behandling, havde vi den Fornøjelse at være enige, men siden den Tid er den ærede Ordfører gaaet fra mig, det er ikke mig, der er gaaet fra ham. Uenigheden imellem os indskrænker sig imidlertid i Virkeligheden til to Ændringsforslag, og jeg skal kun omtale det ene af disse, som den ærede Ordfører tillægger den største Betydning, nemlig Ændringsforslag Nr. 10 til § 9, der gaar ud paa, at andet Stykke af § 9 skal udgaa. Jeg mener, at dette er urigtigt, og Grunden dertil er ikke alene den, at Statens Pantessikkerhed forringes, men ogsaa den, at jeg tror, at vi i flere Tilfælde vilde gøre Laansøgerne en Bjørnetjeneste derved. Thi naar vi har bestemte Grænser for, hvor højt Laanesummen maa gaa op, ligger deri, at jo større Krav der stilles til Besætningen, jo mindre Penge er der til Jord, og det vil jeg ikke være med til. Lad mig blot tage et enkelt Eksempel fra det praktiske Liv. Her paa Sjælland vil man ikke kunne kalde Jord særlig dyr, der kan købes for 700 Kr. pr. Tønde Land. Køber en Mand saa 6 Tønder Land, vil de koste 4,200 Kr. Det mindste, man kan bygge et Hus for — og det er vel endda for lidt — er 3,000 Kr., det vil vistnok enhver indrømme. Saa er vi altsaa oppe paa 7,200 Kr., og tilbage er da kun en Tiendedel, 800 Kr. Nu staaer det for mig saaledes, at naar vedkommende Laansøger præsterer Bevis for, at han raader over en Tiendedel af Kapitalen, vil han kunne faa et Laan paa 7,200 Kr., der svarer til, hvad Jord og Bygninger har kostet. Det samme vil blive Tilfældet, hvis man gaar til Egne, hvor Jorden er dyrere, f. Eks. koster 1,000 Kr.

pr. Td. Land. Han vil heller ikke kunne komme over 6 Tdr. Land, og den Ændring, Flertallet har foreslaaet, er en Spore for Amtskommissionerne til at forlange, at Besætningerne skal være større; men det vil gaa ud over det Jordareal, Laansøgeren kan faa. Og det er min praktiske Erfaring, at man lettere kan erhverve sig en Besætning end en Tønde Land mere. Jeg vil derfor fraraade dette Ændringsforslag, og jeg vil selv stemme imod det; thi det staaer for mig saaledes, at de med de smaa Kapitaler vil blive uheldigt stillede, de vil faa mindre Jordareal, og det vil jeg ikke være med til. Man kan vel nok sige, at denne Tiendedel ikke kan slaa til til at skaffe en Besætning, saa man kan sige, den er fiks og færdig, som den skal være. Men jeg ser heller ikke noget ondt i, om vedkommende Laansøger, der faaer et Jordbrug, eventuelt et Par Aar skal tjene sig et Par Hundrede Kroner aarlig ved Siden af, medens han faaer oparbejdet sin Besætning. Det er han bedre tjent med, naar til Gengæld det Jordareal, han faaer, er tilstrækkeligt til at leve paa, naar han faaer det i Drift og faaer skaffet en lidt større Besætning. Derfor vil jeg fraraade, at dette Ændringsforslag vedtages; thi jeg betragter det som en Forringelse af Loven. Det kan, som sagt, ikke nægtes, at det indeholder en Opfordring, en Spore for Amtskommissionerne til at kræve en større Besætning. Jeg har — saa meget kan det vel nok gaa an at sige fra Udvalgets Forhandlinger — tilladt mig at spørge i Udvalget, om det nogen Sinde er hændt, at Amtskommissionerne har nægtet en Laansøger de ni Tiendedele, som Jord og Bygninger har kostet, naar han har staaet med en Kapital, svarende til den ene Tiendedel. Herpaa har jeg faaet et Nej som Svar, og nu er jeg bange for, at naar man vedtager denne Ændring, vil man kræve et større Beløb til Besætning, hvilket vil formindske det Jordareal, vedkommende faaer.

Første Viceformand (Stauning): Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Næste Møde holdes i Morgen, Fredag den 24. April Kl. 1, med følgende Dagsorden:

- 1) *Fortsættelse af anden Behandling af:*
Forslag til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.